

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-677-5-5>

DIGITAL TRANSFORMATION OF PUBLIC ADMINISTRATION IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Borodin K. S.

*Lecturer at the Department of General
Theoretical Legal and Socio-
Humanitarian Disciplines
Kyiv University of Law of the National
Academy of Sciences of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Бородин К. С.

*викладач кафедри
загальнотеоретичних правових і
соціально-гуманітарних дисциплін
Київський університет права
Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

Європейський Союз сформував комплексний підхід до штучного інтелекту (ШІ), який поєднує підтримку інновацій із механізмами правового контролю та захисту основоположних прав. Центральним елементом цього підходу є AI Act, що запроваджує ризик-орієнтовану модель регулювання: окремі ШІ-системи визнаються неприйнятними, інші – високоризиковими, а для решти встановлюються полегшені вимоги залежно від потенційного впливу на людину, безпеку та ринок. Одночасно ЄС розглядає ШІ не лише як технологію, а і як інструмент цифрового врядування, що має бути надійним, прозорим, підзвітним і людиноцентричним. У цьому контексті європейський підхід до ШІ тісно пов'язаний із ширшою політикою цифрової трансформації публічного сектору, де особлива увага приділяється довірі громадян до цифрових рішень, правовій визначеності та інституційній спроможності органів влади впроваджувати нові технології без порушення прав людини [1].

Українська модель цифрової держави демонструє значний потенціал у контексті європейської інтеграції, базуючись на розвиненій інфраструктурі електронних послуг, електронної ідентифікації та довірчих сервісів. Портал Дія забезпечує доступ громадян до державних послуг і став ключовим елементом цифрової трансформації публічного управління [2; 3]. Інституційною основою цієї моделі є Міністерство цифрової трансформації України, яке реалізує політику у сфері електронної ідентифікації та довірчих послуг. Така система створює передумови для інтеграції ШІ-рішень у державний сектор. Водночас її важливою перевагою є сумісність із європейськими стандартами цифрового врядування.

Використання ШІ у публічному секторі створює не лише можливості, а й значні правові та етичні ризики. Згідно з європейським підходом, trustworthy AI, використання штучного інтелекту має бути законним, етичним і надійним [4]. Основними ризиками є непрозорість алгоритмів, дискримінаційні ефекти, недостатній людський контроль, загрози приватності та розмивання відповідальності. Саме тому положення AI Act акцентують на прозорості, підзвітності та необхідності людського нагляду [1].

У контексті європейської інтеграції України важливу роль відіграє комплексна підтримка Європейського Союзу, спрямована на модернізацію ключових сфер державного управління та соціально-економічного розвитку. Європейський Союз та Міжнародна організація праці уклали угоду на суму 3,8 млн євро з метою підтримки модернізації ринку праці України, розвитку соціального діалогу та сприяння зайнятості молоді. Проект тривалістю 36 місяців спрямований на підготовку до впровадження ініціативи ЄС «Молодіжна гарантія» та узгодження національної політики зайнятості з європейськими стандартами.

Його реалізація має важливе значення для післявоєнного відновлення України та її інтеграції до ЄС, зокрема через формування інклюзивного та стійкого ринку праці. Серед ключових напрямів – реформування трудового законодавства відповідно до acquis ЄС, посилення соціального діалогу та підвищення інституційної спроможності державних органів.

Проект також передбачає розробку нової Національної стратегії зайнятості та впровадження ефективних механізмів підтримки працевлаштування молоді. Особливу увагу приділено інтеграції вразливих груп населення, зокрема жінок, внутрішньо переміщених осіб, людей з інвалідністю та ветеранів. Очікується, що реалізація ініціативи сприятиме зменшенню нерівності на ринку праці та формуванню сучасної соціально-економічної системи, сумісної зі стандартами ЄС [5].

Європейський Союз продовжує підтримувати цифрову трансформацію України, виділяючи 10 млн євро на розвиток електронних державних послуг, цифрової інфраструктури та транскордонної взаємодії. Така підтримка спрямована на підвищення ефективності, прозорості та безпеки державних сервісів, а також на наближення України до стандартів ЄС. Новий етап співпраці реалізується в межах проекту DT4UA, який передбачає модернізацію електронних послуг і впровадження інноваційних рішень у сфері управління даними. Зокрема, важливими ініціативами є впровадження системи «Трембіта 2.0», розвиток транскордонних послуг і створення механізмів контролю доступу до персональних даних. Окрему

увагу приділено розвитку цифрових компетенцій та розширенню мережі центрів надання адміністративних послуг. Загалом співпраця з ЄС сприяє не лише модернізації публічного управління, а й поступовій інтеграції України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу. [6].

Підтримка Європейського Союзу у сфері цифровізації та ринку праці сприяє підвищенню ефективності, прозорості та інклюзивності державного управління в Україні. Водночас їх реалізація потребує подальшого вдосконалення законодавства, оскільки станом на початок 2026 року Україна має ухвалити близько 300 законів для виконання вимог ЄС [7].

У контексті європейської інтеграції особливого значення набуває адаптація національного законодавства до положень до положень AI Act Європейського Союзу, зокрема через впровадження ризик-орієнтованого підходу та забезпечення принципів прозорості, підзвітності й захисту прав людини. Це передбачає впровадження ризик-орієнтованого підходу та дотримання принципів прозорості, підзвітності й захисту прав людини у сфері штучного інтелекту. Такий підхід забезпечує формування ефективного правового регулювання AI та сприяє інтеграції України до європейського цифрового простору.

Література:

1. AI Act. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai> (дата звернення: 04.04.2026).
2. Дія: державні послуги онлайн. URL: <https://thedigital.gov.ua/projects/technologies/diia-derzhavni-poslugi-onlajn> (дата звернення: 04.04.2026).
3. Єдиний державний веб-портал електронних послуг “ДІЯ”. URL: <https://se.dii.gov.ua/unified-state-web-portal-of-electronic-services-dii> (дата звернення: 04.04.2026).
4. Ethics Guidelines for Trustworthy AI. <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai> (дата звернення: 04.04.2026)
5. ЄС та МОП запускають нову ініціативу на підтримку трансформації ринку праці України. https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/ес-та-моп-запускають-нову-ініціативу-на-підтримку-трансформації-ринку-праці-україни_uk (дата звернення: 05.04.2026)
6. ЄС виділяє 10 мільйонів євро на підтримку цифрової трансформації України. https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/ес-виділяє-10-мільйонів-євро-на-підтримку-цифрової-трансформації-україни_uk (дата звернення: 05.04.2026)
7. Скільки законів Україні треба ухвалити, щоб виконати вимоги ЄС: відповідь Качки. <https://www.rbc.ua/rus/news/skilki-zakoniv-ukrayini- treba-uhvaliti-shchob-1773650830.html> (дата звернення: 05.04.2026)